

Міністерство освіти і науки
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»
Протокол від «30» серпня 2016 р. №7
Голова Вченої ради
проф. І.Є.Цепенда

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА МАГІСТРА

Галузь знань 01 Освіта
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Спеціалізація «Логопедія»,
«Початкова освіта»

ВНЕСЕНО

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Протокол від «29» серпня 2016 р. №1

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою Педагогічного факультету
Протокол від «30» серпня 2016 р. №1
Голова вченої ради

НАДАНО ЧИИНОСТІ

Наказ ректора від «30» серпня 2016 р. №7

ВВЕДЕНО У ДІЮ З «30» серпня 2016 р.

Навчально-методичний відділ
Начальник
Запухляк Р.І.

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)
Лисенко Н.В., доктор педагогічних наук,
професор, завідувач кафедри теорії та
методики дошкільної і спеціальної освіти
Члени групи:
Кирста Н.Р., кандидат педагогічних наук,
доцент
Мацук Л.О., кандидат педагогічних наук,
доцент
Лазарович Н.Б., кандидат педагогічних
наук, доцент
Чупахіна С.В., кандидат педагогічних
наук, доцент
Кравець Н.С., кандидат педагогічних
наук, доцент
Борин Г.В., кандидат педагогічних наук,
доцент
Марчій-Дмитраш Т.М., кандидат
педагогічних наук, доцент

м. Івано-Франківськ, 2016

I Преамбула

Освітня програма другого (магістерського) рівня вищої освіти ступеня «магістр» галузі знань 01 «Освіта» зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта» з орієнтацією на спеціалізацію: «Логопедія», «Початкова освіта».

II ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	01 Освіта
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Обмеження щодо форм навчання	немає
Освітня кваліфікація	Магістр
Кваліфікація в дипломі	Вихователь дітей дошкільного віку, викладач психології та педагогіки дошкільної, логопед закладів освіти (вчитель початкових класів)
Опис предметної області	<i>Об'єкти вивчення:</i> навчально-виховний процес у ДНЗ, способи його організації, педагогічний процес у ВНЗ. <i>Цілі навчання:</i> фундаментальна і спеціальна теоретична та практична підготовка магістрів у предметній галузі. <i>Теоретичний зміст предметної галузі:</i> інноваційні підходи щодо вирішення науково-практичних проблем в контексті підготовки майбутнього педагога для дошкільних навчальних закладів. <i>Методи, методики та технології:</i> аналіз, синтез, порівняння, моделювання, аналогія, системний підхід, діалектика, абстрагування, конкретизація, історичний, логічний, планування, оцінка, прогнозування, спостереження, систематизація, узагальнення, контроль. <i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні інформаційні та комунікаційні бази даних, програмні засоби та Інтернет-ресурси.
Академічні права випускників	Випускники мають право продовжувати навчання на здобуття третього (освітньо-наукового) і наукового рівня вищої освіти.
Працевлаштування випускників (для регульованих професій - обов'язково)	Професійні назви робіт, коди і назви класифікаційних угруповань професій за Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010», що здатний виконувати випускник, наведені у Додатку А.

III ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВІДПОВІДНОГО СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Обсяг освітньої програми магістра	Кредити ЄКТС
освітньо-професійна програма	90

IV ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність КІ	КІ	Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень педагогіки, психології та окремих методик навчання, проведення досліджень і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності КЗ	K31	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
	K32	здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, а також здатність спілкуватися іноземною мовою;
	K33	володіння навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність проведення досліджень на відповідному рівні, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; володіння науковим стилем мови;
	K34	здатність генерувати нові ідеї, творчо підходити до розв'язання освітніх та наукових проблем;
	K35	здатність ухвалювати обґрунтовані рішення, використовувати теоретичні знання для розв'язання професійно-педагогічних проблем;
	K36	уміння застосовувати базові знання для оволодіння професійно орієнтованими дисциплінами та в науково-дослідницькій і професійній діяльності;
	K37	здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права та обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства;
	K38	здатність орієнтуватися в проблемах сучасного суспільно-політичного життя України, використовувати способи діяльності й
	K39	

	K310	<p>моделі поведінки, відповідно до чинного законодавства України; слугувати зразком громадянина-патріота для дітей, батьків, колег;</p> <p>здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках з дорослими й дітьми на основі загальнолюдських і національних цінностей, норм суспільної моралі та дотримуватися принципів педагогічної та наукової етики; здатність до самоідентифікації у руслі цінностей професійного середовища; здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями, їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного розв'язання педагогічних конфліктів, володіння мовленнєвим етикетом; здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим у виконанні поставлених завдань і взятих зобов'язань, оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання дітей різних вікових груп; здатність до педагогічної рефлексії;</p> <p>здатність до творчого пошуку, нестандартного розв'язання педагогічних проблем і ситуацій, ефективного розв'язання освітніх проблем нестандартними способами;</p> <p>уміння ефективно використовувати спадщину світової та вітчизняної педагогіки, зокрема й народної;</p> <p>здатність визначати напрями власної професійної діяльності, проектувати її на основі особистісно орієнтованого підходу;</p> <p>здатність застосовувати знання, уміння, цінності й досвід практичної діяльності щодо здоров'язбереження в освітньому середовищі ДНЗ та створення психолого-педагогічних умов для формування навичок здорового способу життя дітей і дорослих.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності КФ	КФ П	Предметна компетентність включає низку компетентностей, зокрема: філологічну, математичну, технологічну, природничо-наукову, мистецьку:
	КФ ПІ	Філологічна компетентність: здатність аналізувати й готувати навчальні матеріали, що

		<p>вимагають від педагога лінгвістичної компетентності (опанування знаннями про лінгвістику як науку, загальними відомостями про мову; перевірка знань і вмінь із фонетики, лексикології, граматики, синтаксису тощо); культурологічної компетентності, що включає відомості про мову як національно-культурний феномен; педагогічної компетентності (усвідомлення ролі педагога, моделювання власного педагогічного досвіду); психологічної компетентності, яка охоплює вміння оцінювати здібності, можливості, психологічні особливості; комунікативної компетентності (уміння правильно користуватися вербальними й невербальними засобами в процесі спілкування); методичної компетентності (володіння дидактичними методами й прийомами та вміння застосовувати їх у навчанні); інформаційної компетентності (набуття й переробка інформації в професійно-педагогічній діяльності).</p> <p>Математична компетентність: здатність застосувати професійно профільовані математичні знання і уміння, що утворюють світоглядну, теоретичну й операційно-діяльнісну основу освітньої галузі «Математика». Складниками математичної компетентності є: арифметична, логічна, алгебраїчна, геометрична та тотожних перетворень.</p> <p>Технологічна компетентність: здатність застосувати професійно профільовані проектно-технологічні знання, уміння і навички, які є теоретичними основами побудови змісту освітньої галузі «Технології» загалом і окремих його змістових ліній, зокрема. Складниками технологічної компетентності є: ІКТ-компетентність, компетентності з техніки обробки матеріалів, технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтва та самообслуговування.</p> <p>Природничо-наукова компетентність: здатність застосовувати професійно профільовані природничо-наукові знання і практичні уміння і навички, які є теоретичними основами побудови змісту природознавчого матеріалу відповідної освітньої галузі</p>
	КФ П2	
	КФ П3	
	КФ П4	

		<p>початкової освіти. Складниками природничо-наукової компетентності є: астрономічна, географічна, землезнавча, біологічна (ботанічна, зоологічна, анатомічна, фізіологічна), екологічна, валеологічна.</p> <p>Мистецька компетентність: здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичні та діяльнісно-технологічні основи освітньої галузі «Мистецтво» загалом і окремих його змістових ліній, зокрема. Складниками мистецької компетентності є: музична, образотворча, мистецько-синтетична.</p> <p>Психологічна компетентність. Здатність до розвитку дітей дошкільного віку як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості й соціальні чинники розвитку. Складниками психологічної компетентності є диференціально-психологічна, соціально-психологічна, аутопсихологічна.</p> <p>Диференціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості засвоєння навчального матеріалу дітьми різних вікових груп відповідно до їхніх індивідуальних і вікових характеристик сприймання, уваги, пам'яті, мислення; вміння застосовувати ці знання при моделюванні ситуацій навчання, виховання і розвитку; спроможність враховувати у професійній діяльності тип темпераменту, вік, стать, антропологічні ознаки дітей; володіння психологічними методиками вивчення і діагностики індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей і навичками їхнього враховування у проектуванні педагогічного процесу.</p> <p>Соціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості комунікативної діяльності дітей / дитина певної вікової групи, взаємостосунки педагога з дітьми, закономірності педагогічного спілкування, соціальної ситуації, ситуацій міжособистісної взаємодії; уміння застосовувати ці знання у моделюванні навчально-виховного процесу в ДНЗ різного типу.</p> <p>Аутопсихологічна. Здатність до</p>
	КФ П5	
	КФ Пс	
	КФ Пс 1	
	КФ Пс 2	

	КФ Пс 3	<p>адекватного усвідомлення особистісно-професійних якостей, самопізнання, самооцінки як підґрунтя формування критичного, гуманістично орієнтованого мислення вчителя початкової школи, емоційної усталеності, екстраверсії, розвитку проникливості; інтелектуальна здатність до бачення, постановки й розв'язання проблем особистісного зростання дитини; сформованість психологічного мислення педагога; його готовність до природовідповідних дій у процесі навчання (чуття самого себе і міри власних дій як педагога); здатність до самоусвідомлення, саморозвитку, вдосконалення педагогічної діяльності з високим рівнем автономності.</p> <p>Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу у дошкільній ланці освіти. Складниками педагогічної компетентності є дидактична, виховна та організаційна компетентності.</p> <p>Дидактична. Здатність майбутнього педагога (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці ДНЗ різного типу, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання, виховання у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.</p> <p>Виховна. Здатність випускника до здійснення виховної діяльності з дітьми різних вікових груп; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу ДНЗ як цілісної педагогічної системи, що охоплює: мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців, спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал занять і навчального часу тощо.</p> <p>Організаційна. Здатність до організації навчально-виховного процесу в ДНЗ різного типу, систематичного підвищення професійно-</p>
	КФ Пед	
	КФ Пед 1	
	КФ Пед 2	
	КФ Пед 3	

	КФМ	<p>педагогічної кваліфікації.</p> <p>Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання й виховання дітей світніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом дошкільної освіти. Методична компетентність ґрунтується на теоретичній і практичній готовності до проведення занять за різними розділами навчальної програми, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь з окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності із навчання дітей певної методики.</p> <p>Види методичної компетентності (МК) визначаються відповідно до методик, що визначені програмами ДНЗ. Складниками будь-якої методичної компетентності є:</p> <p>Нормативна. Здатність педагога користуватися нормативними документами та реалізовувати в практиці цілі і завдання вивчення методики в дошкільній освіті.</p> <p>Варіативна. Здатність педагога працювати за будь-якою навчально-методичною програмою для ДНЗ, здатність обирати найефективнішу з-поміж них досягнення цілей і завдань вивчення методики/освітньої галузі в ДНЗ різного типу, визначених Державним стандартом і навчальною програмою.</p> <p>Спеціально-методична. Здатність до навчання дітей будь-яких елементів змісту програми.</p> <p>Контрольно-оцінювальна. Здатність до реалізації критеріїв оцінювання навчальних досягнень дітей; здатність дотримуватись Державних вимог до рівня підготовки дітей до вступу на навчання у початкову школу, визначених у програмі.</p> <p>Проектувально-моделювальна. Здатність моделювати та організовувати процес вивчення методики/освітньої галузі та спроможність педагога обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності дітей у процесі навчання і виховання.</p>
	КФМ1	
	КФМ2	
	КФМ3	
	КФМ4	
	КФМ5	

	КФМ6	<i>Технологічна.</i> Здатність упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід у вивчення окремих питань певної освітньої галузі/методики дошкільної освіти.
	КФТ	Професійно-комунікативна компетентність (ПКК). Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, уміння, установки, стратегії і тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з дітьми, батьками і колегами. Складниками професійно-комунікативної компетентності педагога ДНЗ є:
	КФТ1	<i>Емоційна.</i> Здатність педагога усвідомлювати та визнавати власні почуття, а також почуття інших суб'єктів навчально-виховного середовища; здатність до самомотивації та керування власними емоціями у стосунках із вихованцями, колегами, батьками.
	КФТ2	<i>Вербально-логічна.</i> Здатність педагога володіти доцільними формами вербального професійного спілкування в колективі, сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацьовувати, групувати навчальну інформацію, адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам'ятовувати й у разі необхідності актуалізувати в пам'яті професійні знання, фактичні дані, навчальну інформацію.
	КФТ3	<i>Інтерактивна.</i> Здатність педагога організовувати ефективну спільну навчально-виховну діяльність і педагогічне спілкування; здатність співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами навчально-виховного середовища.
	КФТ4	<i>Соціально-комунікативна.</i> Здатність педагога в будь-якій педагогічній ситуації орієнтуватися на всіх учасників навчально-

		виховного середовища, приймати правильні рішення і, як наслідок, досягати поставленої мети навчання та виховання.
	КФТ5	<i>Технічна.</i> Здатність педагога забезпечувати процесуальність педагогічного спілкування; володіння технікою педагогічного спілкування з суб'єктами навчально-виховного середовища.
	КФТ6	<i>Предметно-змістова.</i> Володіння змістовим аспектом комунікації; володіння термінологією, мовленнєвими конструкціями, що притаманні для всіх методик, визначених навчальною програмою ДНЗ; здатність до розв'язання певного кола питань у конкретній ситуації діяльності педагога ДНЗ різного типу.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК подана в Додатку В.

V. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Код	Програмні результати навчання
RH1	Здатність продемонструвати знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;
RH2	здатність продемонструвати знання основ професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності в галузі організації навчально-виховного процесу у ДНЗ;
RH3	критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять організації навчально-виховного процесу у ДНЗ різного типу;
RH4	вміти орієнтуватися у чинній законодавчо-нормативній базі з питань організації освітнього процесу в Україні;
RH5	вміти застосовувати знання і розуміння для ідентифікації, формулювання і розв'язання професійних педагогічних ситуацій;
RH6	вміти системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей;
RH7	вміти поєднувати теорію з практикою, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та професійних інтересів;
RH8	вміти виконувати відповідні експериментальні дослідження та застосовувати дослідницькі навички за професійною тематикою;
RH9	здатність продемонструвати знання технологій організації навчально-виховного процесу у ДНЗ різного типу;
RH10	вміти здійснювати пошук інформації із різних джерел для розв'язування професійно-педагогічних ситуацій;
RH11	здатність до творчого пошуку, нестандартного розв'язання педагогічних проблем і ситуацій, ефективного розв'язання освітніх проблем нестандартними способами;
RH12	здатність аналізувати й готувати навчальні матеріали, які вимагають від педагога лінгвістичної, культурологічної, педагогічної, психологічної, комунікативної, методичної, інформаційної компетентностей;
RH13	вміти застосувати професійно профільовані знання і уміння, що утворюють світоглядну, теоретичну й операційно-діяльнісну основу освітніх галузей кожної методики;
RH14	вміти застосувати професійно профільовані проектно-технологічні знання, уміння і навички, які є теоретичними основами побудови змісту освітньої галузі «Технології» загалом і окремих його змістових ліній;
RH15	вміти застосовувати професійно профільовані природничо-наукові знання і практичні уміння і навички, які є теоретичними основами побудови змісту природознавчого матеріалу відповідної освітньої галузі дошкільної освіти;

RH16	здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу освітньої галузі «Мистецтво» загалом і окремих його змістових ліній;
RH17	здатність до розвитку дітей дошкільного віку як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості й соціальні чинники розвитку;
RH18	вміти ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання дітей методик/змістових ліній, визначених Державним стандартом дошкільної освіти;
RH19	вміти актуалізовувати та застосовувати комунікативні знання, навички, уміння, установки, стратегії і тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з дітьми дошкільного віку, батьками, колегами;
RH 20	вміти застосовувати професійно профільовані знання і практичні уміння і навички, які є теоретичними основами побудови змісту матеріалу дисципліни «Англійська мова і література»;
RH 21	вміти застосовувати професійно профільовані знання і практичні уміння і навички, які є теоретичними основами побудови змісту матеріалу дисципліни «Інформатика»;
RH 22	здатність застосовувати професійно профільовані знання і практичні уміння і навички для організації навчально-виховного процесу в інклюзивних класах;
RH 23	здатність до організації виховного процесу в позакласній роботі з учнями початкової школи;
RH 24	здатність до організації виховного процесу в позашкільних закладах освіти;
RH 25	здатність до організації освітнього процесу в дошкільних закладах освіти.

VI ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ЇХНІ АНОТАЦІЇ

	Дисципліни	Кредити ЕКТС	Семестр
I. Цикл загальної підготовки			
1.1. Обов'язкові дисципліни			
ОДЗП.01	Сучасні інформаційні технології	3	1
ОДЗП.02	Методика та організація наукових досліджень	3	1
ОДЗП.03	Педагогіка вищої школи	3	1
ОДЗП.04	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3	1
1.2. Вибіркові дисципліни			
ВДЗП.01	Методика викладання української мови в ПШ	3	2
ВДЗП.02	Методика викладання природи в ДНЗ	3	1
II. Цикл професійної підготовки			
2.1. Обов'язкові дисципліни			
ОДПП.01	Методика викладання психолого-педагогічних дисциплін	3	2
ОДПП.02	Методика викладання дошкільної лінгводидактики	3	2
ОДПП.03	Методика викладання елементарних математичних уявлень	3	3
ОДПП.04	Вікова психологія	3	3
ОДПП.05	Психологія вищої школи	3	2
ОДПП.06	Педагогічний менеджмент	3	2
2.2. Вибіркові дисципліни			
ВДПП.01	Практикум з логопедії / Педагогіка початкової школи	3	1
ВДПП.02	Логоритміка / Методика викладання образотворчого мистецтва в ДНЗ	3	3
ВДПП.03	Логодидактика / Основи графіки	3	2
ВДПП.04	Методика роботи з дітьми з особливими освітніми потребами / Методика викладання математики в ПШ	3	3
ВДПП.05	Організаційно-методичний супровід логопедичної роботи / Методика викладання основ здоров'я і фізкультури в ПШ	3	3
ВДПП.06	Основи логопедичного масажу / Методика викладання трудового навчання в ПШ	3	2
ВДПП.07	Сурдо-тифло-олігофрено педагогіка / Методика викладання образотворчого мистецтва в ПШ	3	3
ВДПП.08	Диференціальна діагностика / Методика викладання природознавства в ПШ	3	3

Опис дисциплін поданий у Пояснювальній записці до навчального плану Додаток 2 до Ліцензійних умов.

VII МАТРИЦЯ ЗВ'ЯЗКІВ МІЖ НАВЧАЛЬНИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ І РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТЯМИ)

Матриця подається в окремій таблиці Додаток С.

VIII ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Проблемно-орієнтоване навчання: інформаційно-рецептивний, евристичний та дослідницькі методи.

Самостійна робота з навчальною літературою та іншими джерелами, виробнича (педагогічна), виробнича логопедична практика / виробнича практика в початковій школі, підготовка магістерської роботи.

IX ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання магістрантів спеціальності «Дошкільна освіта» здійснюється у відповідності до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів» (2010), «Доповнення до положення про «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів» (2013), «Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти у ДВНЗ» «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», «Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти (02.03.2016, №43-АГП)»,

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

Знання студентів оцінюється із теоретичної та практичної підготовки за такими критеріями:

- «відмінно» - студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» - студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

- «задовільно» - студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» - студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Рівні контролю.

За рівнем контролю розрізняють: самоконтроль, кафедральний, інститутський (факультетський), ректорський, міністерський.

Самоконтроль призначений для самооцінки студентами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної навчальної дисципліни (розділу, теми). З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у методичних розробках з лабораторних робіт передбачаються питання для самоконтролю. Більша ефективність самоконтролю забезпечується спеціальними програмами самоконтролю та самооцінки, які складовими частинами електронних підручників та автоматизованих навчальних курсів.

Кафедральний контроль проводиться з метою оцінки рівня підготовки студентів з навчальної дисципліни на різних етапах її вивчення, як правило, науково-педагогічними працівниками даної дисципліни і здійснюється у вигляді вхідного, поточного, рубіжного та семестрового контролю.

Інститутський (факультетський), ректорський, міністерський контроль є різними рівнями зовнішнього контролю, призначеного для перевірки якості навчального процесу на кафедрах, порівняння ефективності навчання студентів.

Зовнішній контроль усіх рівнів, на відміну від кафедрального, проводиться вибірково (в окремих академічних групах), тільки письмово і, як правило, є відстроченим контролем.

Види контролю.

В освітньому процесі використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, підсумковий та відстрочений.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс.

Вхідний контроль проводиться на першому занятті за завданнями, що відповідають програмі попередньої дисципліни. Результати контролю аналізуються на засіданні кафедри та засіданні методичної комісії спільно з науково-педагогічними працівниками, які проводять заняття. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування навчального процесу. Доцільно проводити вхідний контроль на першому курсі.

Поточний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічними працівниками для коригування методів і засобів навчання, так і студентами для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум.

Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо.

Результати поточного контролю є основною інформацією при проведенні заліку і враховуються науково-педагогічними працівниками при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з даної навчальної дисципліни.

Ректорські контрольні роботи (зрізи поточних та залишкових знань) є формами поточного контролю, можуть проводитись двічі на навчальний рік.

Ректорські контрольні роботи виконують студенти 1-4 курсів освітнього рівня бакалавр, освітнього рівня магістр з однієї-двох навчальних дисциплін для кожної спеціальності із застосуванням ІТ-технологій та на паперових носіях. Керівник навчального підрозділу за поданням визначає дисципліни, з яких виконуватимуться ректорські контрольні роботи, узгоджує їх перелік з навчально-методичним відділом. Графік проведення ректорських контрольних робіт складається навчально-методичним відділом за поданням навчальних підрозділів і затверджується проректором з науково-педагогічної роботи. Студенти не пізніше, ніж за тиждень повинні бути ознайомлені з графіком проведення ректорських контрольних робіт.

Усі матеріали для ректорських контрольних робіт затверджуються на засіданні кафедр та методичної комісії підрозділу. Навчальний підрозділ подає в навчально-методичний відділ, відділ організації дистанційного навчання комплекти для ректорської контрольної роботи в паперовому та електронному варіанті на початок семестру.

Норма часу на проведення ректорської контрольної роботи з використанням ІТ-технологій складає 1 академічну годину, на паперових носіях - до 2-х академічних годин.

Результати ректорських контрольних робіт аналізуються навчально-методичним відділом, на засіданнях кафедр та методичних комісій навчальних підрозділів, обговорюються на засіданнях вченої ради.

Про результати ректорських контрольних робіт начальник навчально-методичного відділу доповідає на засідання ректорату. Виконані ректорські контрольні роботи, завдання до них, зразки відповідей, критерії оцінювання зберігаються на кафедрі 1 рік.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів певного освітнього (освітньо-професійного) ступеня на проміжних або заключному етапі їх навчання. Він включає семестровий контроль і атестацію.

Семестровий підсумковий контроль з певної навчальної дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену чи заліку у терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Залік – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу з певної навчальної дисципліни, і складається із зданих залікових змістових модулів, виконаних тестових завдань, ситуаційних робіт, опрацювання завдань робочих зошитів, тематичних

рефератів, лабораторних робіт тощо, передбачених робочою навчальною програмою.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань. Порядок та система оцінювання передбачається у робочих навчальних програмах дисципліни.

Оцінки за залік у різних шкалах оцінювання мають такий вигляд:

Шкали оцінювання		
університетська	національна	шкала ЄКТС
90-100	зараховано	A
80-89		B
70-79		C
60-69		D
50-59		E
26-49		FX
1-25	не зараховано	F

Екзамен – форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Зміст екзаменаційних завдань та критерії оцінювання встановлюються кафедрами навчальних структурних підрозділів.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі (письмова, усна, тестова), визначеній відповідною кафедрою. При цьому тривалість письмової компоненти не повинна перевищувати дві академічні години. Якщо підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку (диференційованого заліку), то він виставляється за результатами поточного контролю з усіх видів навчальної роботи (у тому числі теоретичних занять) викладачем, який вів практичні (лабораторні) заняття (або за рішенням кафедри сумісно з викладачем-лектором), при цьому присутність студента не обов'язкова.

Оцінювання навчальних досягнень студента з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС за схемою:

Університетська		Національна	шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
			B
80-89	4	добре	C
70-79			D
60-69	3	задовільно	E
50-59			
26-49	2	незадовільно (з можливістю повторного)	FX

		складанням) незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F
1-25			

Пояснення оцінок ECTS:

A «Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість їх виконання оцінена кількістю балів, близькою до максимального.

B «Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимального.

C «Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, деякі практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимального.

D «Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не мають суттєвого характеру, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань виконані, деякі з виконаних завдань, можливо містять помилки.

E «Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато з передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінені кількістю балів, близькою до мінімального.

FX «Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість їх виконання оцінені кількістю балів, близькою до мінімального. При додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань.

F «Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не засвоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом не приведе до будь-якого значимого підвищення якості виконання навчальних завдань.

Підсумковий контроль з випускної кваліфікаційної роботи (проекту), курсової роботи (проекту) проводиться у формі публічного захисту.

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачем вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і гласно

Відстрочений контроль або контроль залишкових знань, проводиться через деякий час після вивчення навчальної дисципліни. Цей вид контролю не впливає на результативність (оцінку) навчання студента і проводиться вибірково для вивчення стійкості засвоєних знань студентами, контролю якості освітнього процесу та удосконалення критеріїв оцінювання навчальних здобутків студентів. Щорічний ректорський контроль є відстроченим.

Х ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<p>Робота магістра повинна містити результати власних теоретичних і прикладних досліджень.</p> <p>Базовими вимогами до автора магістерської роботи є його самостійність, знання методів наукового дослідження і використання їх у межах проведеного дослідження.</p> <p>Зміст магістерської роботи має вирізнятися новизною і значущістю розглянутої проблеми, логікою і обґрунтованістю висновків і рекомендацій, оригінальністю авторського стилю.</p> <p>Магістерську роботу оформляють відповідно до чинних вимог до кваліфікаційних робіт наукового змісту.</p> <p>Магістерську роботу обов'язково перевіряють на плагіат до попереднього захисту. Організацію перевірки здійснюють завідувачі кафедр.</p> <p>Роботу із ознаками плагіату, виявленого на попередньому захисті, слід переробити у період до захисту, інакше прилюдний захист буде скасований.</p>
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	<p>Захист магістерської роботи відбувається прилюдно на засіданні Державної екзаменаційної комісії, затвердженої у встановленому порядку в університеті.</p> <p>Присутність на захисті рецензента є бажаною, а наукового керівника – обов'язковою. Студент готує виступ на 10-12 хвилин з використанням необхідного ілюстративного матеріалу (таблиці, графіки, слайди, формули тощо) та мультимедійну презентацію. Виступ випускника повинен містити стислий виклад змісту, структури роботи, висновків та рекомендацій. Увага зосереджується на висновках, пропозиціях, практичній значущості дослідження, особистому внеску магістранта в одержані результати.</p> <p>Зміст та якість виступу і презентації перед захистом перевіряє науковий керівник.</p> <p>Письмова рецензія оголошується особисто рецензентом у разі його присутності на захисті або одним із членів ЕК за</p>

дорученням голови комісії. Випускнику задають запитання по суті роботи членами ЕК та всіма присутніми. Заключне слово надається випускнику після завершення обговорення роботи. У ньому він коректно дає відповіді на зауваження. За вибором студента захист роботи може відбуватися іноземною мовою.

РЕКОМЕНДОВАНИЙ БЛОК

ХІ ВИМОГИ ДО ВСТУПУ ТА ПРОДОВЖЕННЯ НАВЧАННЯ

Вимоги визначені правилами прийому на освітньо-професійну програму магістра.

Вимоги до вступника:

- високі навчальні досягнення (загальний рейтинг студента);
- інтерес до професії педагога ДНЗ та певного виду спеціалізації;
- бажання отримати високий рівень професійної підготовки, бути професійно компетентним;
- готовність до самовдосконалення професійної діяльності;
- здатність бути успішним в умовах конкурентного середовища.

ХІІ ПІДТРИМКА СТУДЕНТІВ (СИСТЕМА ТЬЮТОРСТВА, ГРАНТИ ТОЩО)

Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів.

ХІІІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій.

Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги.

Інформаційний пакет спеціальності

Бібліотека:

- ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних;
- інформаційне забезпечення студентів, які працюють над магістерськими дослідженнями;
- консультування працівниками бібліотеки.

Навчальні ресурси:

- довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека;
- продовження терміну позики та бронювання книг онлайн;

- доступ до електронних журналів;
- доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу;
- доступ до електронного навчального середовища Moodle;
- технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу.

Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій.

Персональне консультування.

XIV ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПРОДОВЖЕННЯ ОСВІТИ

Професійні назви робіт, коди і назви класифікаційних угруповань професій за Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010», що здатний виконувати випускник, наведені у Додатку А.

XV МЕХАНІЗМ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів:

- анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін;
- щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів);
- періодичне оновлення освітньої програми;
- програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу;
- щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу;
- періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
- постійний моніторинг прогресу студентів;
- перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями;
- повторне оцінювання щонайменше 80 відсотків робіт;
- моніторинг статистики працевлаштування випускників.

Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:

- Комісія методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу;
- Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти;
- Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду

- відповідальні особи кафедр за роботу із випускниками;
- оцінювання студентами якості викладання навчальних дисциплін;
- вихідне анкетування щодо якості програми;
- неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами.

Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу:

- використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі;

- стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами;
- система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу;
- участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах;
- висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях;
- навчання в аспірантурі та докторантурі;
- відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів до посадових вимог;
- установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів;
- наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів.

XVI ІНДИКАТОРИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

- показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою;
- відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми;
- рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості;
- показник працевлаштування випускників за фахом.

ПРИ СТВОРЕНІ ЦІЄЇ ПРОГРАМИ БУЛИ ВИКОРИСТАНІ ТАКІ ДЖЕРЕЛА:

1. Закон України «Про вищу освіту» . – [Інтернет-ресурс]: Код доступу <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» . – [Інтернет-ресурс]: Код доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/848-19/page>.
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». – [Інтернет-ресурс]: Код доступу <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>.
4. Класифікатор професій : ДК 003:2010. – На заміну ДК 003:2005 ; Чинний від 2010-11-01. – (Національний класифікатор України);
5. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти. Затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. – [Інтернет-ресурс]: Код доступу <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-p/page>.
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти / Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України протокол від 29.03.2016 № 3 . – [Інтернет-ресурс]: Код доступу <http://mon.gov.ua/activity/education/reforma-osviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva/metodichni-rekomendacziyi.html>.
7. Національна рамка кваліфікацій. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>
8. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький,

Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с. ISBN 978-966-2432-22-0.

9. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)/ Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. – [Інтернет-ресурс]: Код доступу <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248945529>.

10. Постанова Кабінету Міністрів України «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій»;

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;

13. Постанова КМУ від від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»;

14. Рашкевич Юрій. Компетентнісний підхід у побудові освітніх програм. <http://erasmusplus.org.ua/2014-05-30-14-56-19/prezentatsii/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovdzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?download=31:kompetentnistnyi-pidkhid-u-pobudovi-osvitnikh-prohram&start=20>.

15. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

16. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К. : Ленвіт, 2006. – 35 с. ISBN 966-7043-96-7.

Гарант освітньої програми зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта», завідувач кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти, доктор педагогічних наук, професор

Н.В. Лисенко

Додаток А
Професійні назви робіт, які здатен виконувати фахівець освітнього ступеня
«магістр»
Спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

№ п/п	Код КП	Код ЗКППТР	Професійна назва роботи (посада)
	2310.2	-	Викладач вищого навчального закладу
	2351.2	24420	Викладач (методи навчання)
	2331	25157	Вчитель початкового навчально-виховного закладу
	3340	20302	Вихователь
	2332	20303	Вихователь дитячого садка (ясел-садка)
	3229	23169	Логопед

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
інтегральна	знання теоретичних положень педагогіки, психології та окремих методик навчання; закономірностей розвитку педагогічної науки; методології проведення наукових досліджень	уміння розв'язувати типові спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в професійно-педагогічній діяльності, проводити наукові дослідження	уміння спілкуватися, включаючи усну та письмову комунікацію українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, польською тощо)	здатність адаптуватися до нових ситуацій та ухвалювати рішення
загальна	знання шляхів пошуку педагогічної й наукової інформації, методології дослідження наукової проблеми; місця і значення педагогіки в системі психолого-педагогічних наук, шлей і завдань навчання у ВНЗ; нових підходів до модернізації мовної освіти, змісту сучасних концепцій мовної освіти та перспектив розвитку мовної освіти; знання системи мови і правил її функціонування в процесі комунікації	уміння абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати, застосовувати знання в практичних ситуаціях, спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, а також спілкуватися іноземною мовою; використовувати інформаційні комунікаційні технології; проводити дослідження на відповідному рівні;	володіти культурою і технікою мовлення, мовленнєвим етикетом педагога; невербальними засобами професійно-педагогічної комунікації (екстралінгвістичними й просодичними засобами комунікації; мімікою, жестами тощо); використовувати різноманітні методи, зокрема інформаційні технології, для	здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань; діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках з дорослими й дітьми на основі загальнолюдських і національних цінностей, норм суспільної моралі та

англійською мовою, уміння висловлювати свою думку в усній та письмовій формах (письмо, читання), новітніх педагогічних технологій; основ педагогічної майстерності; закономірностей, принципів, форм, методів та інших компонентів навчально-виховного процесу у ВНЗ; місця і значення психології в системі наук про людину; теорії психології особистості; ролі особистості в спілкуванні й діяльності; сутності соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі; психологічних аспектів взаємодії особистості та соціуму; основних соціально-психологічних умов, що забезпечують життєдіяльність людини; особливостей організації цілісного педагогічного процесу в ДНЗ, способів реалізації творчого середовища; ролі інноваційних технологій в організації педагогічного середовища; сучасних технологій організації навчального й виховного процесів у ДНЗ; основних екологічних	володіти науковим стилем мови; генерувати нові ідеї, творчо підходити до розв'язання освітніх та наукових проблем; ухвалювати обґрунтовані рішення, використовувати теоретичні знання для розв'язання професійно-педагогічних проблем; застосовувати базові знання для оволодіння професійно орієнтованими дисциплінами та в науково-дослідницькій і професійній діяльності; застосовувати знання, уміння, цінності й досвід практичної діяльності в діяльності здоров'язбереження в освітньому середовищі та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя вихованців	ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях; володіти уміннями роботи з комп'ютерними мережами, електронною поштою; уміння встановлювати комунікативні зв'язки завдяки участі у всевітніх тематичних інтернет-конференціях; володіти етичними правилами у глобальних інформаційних мережах; здійснювати комунікацію з питань налаштування дітей на здоров'язбереження	дотримуватися принципів педагогічної та наукової етики; успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, дітьми, їхніми батьками; бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань, оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання дітей ДНЗ; творчо підходити до розв'язання педагогічних проблем і ситуацій; рефлексувати й самостійно коригувати власний стиль спілкування для забезпечення комфортної життєдіяльності; виявляти самостійність у типових ситуаціях спілкування; визначати напрями власної професійної діяльності, проєктувати її на основі особистісно орієнтованого підходу
--	---	---	---

	цінностей та понять; проблем довідки; зв'язку між набутими екологічними знаннями і життєвими реаліями; усвідомлення цінності екологічних знань у повсякденному житті людини			
Спеціальні (фахові) компетентності				
філологічна компетентність	знання про мовну систему як сукупність мовних структур; лінгвістику як науку, знання в ділянках фонетики, лексикології, граматики, синтаксису тощо, знання про мову як національно-культурний феномен; знання про вербальне й невербальне спілкування; наукове українське мовлення, головні категорії, властивості, структуру, мовні засоби наукового тексту; закономірності функціонування мовних форм у конкретних мовних ситуаціях (аудіювання, читання, мовлення, письмо) науково-педагогічної діяльності; технології роботи з науковим текстом; основних концептуальних засад мовної та літературної освіти в Україні; ідей, закладених у змісті та структурі чинних програм;	уміння аналізувати й готувати навчальний матеріал, який вимагає від педагога лінгвістичної, культурологічної, комунікативної та методичної компетентності; визначати сюжетно-композиційні особливості творів для дітей, аналізувати твір відповідно до його жанрової належності; володіти прийомами практичного вдосконалення та реконструювання мовного змісту навчального матеріалу; моделювати й конструювати навчальний процес на основі використання інноваційних технологій навчання дітей рідної	досконало володіти сучасною українською літературною мовою; використовувати багатство мови у професійно-педагогічній комунікативній діяльності; добирати в усному й письмовому педагогічному мовленні найдоцільніші формули мовленнєвого етикету; моделювати процес комунікації, урахувавши його структурні елементи; урахувати особливості гендерного й статево-рольового підходу в освіті в процесі педагогічної комунікації; володіти навичками ведення діалогу (дискусії) за змістом художнього твору, творчого самостійного мислення в	реалізувати основні різновиди мовлення у професійно-педагогічній комунікативній діяльності; виконувати професійні обов'язки на рівні інформаційно-комунікативної взаємодії; підвищувати свій інтелектуальний рівень у розрізі професійних інтересів з філологічних наук, устанавлювати суб'єкт-суб'єктні стосунки із суб'єктом комунікації; устанавлювати комунікативні зв'язки в колективі

	тенденцій розвитку літературознавства; особливостей ліричних, епічних та драматичних творів; специфіки аналізу різножанрових творів	мови, визначати завдання навчання, виховання і розвитку молодших школярів у різних технологічних системах навчання рідної мови та літератури; розробляти структурні компоненти навчальної діяльності й завдання, що розв'язуються в ході їх реалізації; визначати оптимальні технологічні засоби для реалізації завдань навчання, виховання і розвитку дітей	професійно-педагогічній діяльності	
математична	знання засад побудови Державного стандарту з математики, навчальної програми та змін у ній, що відбулися відповідно до вимог та запитів суспільства, критеріїв оцінювання знань з математики в початковій школі; особливостей навчання освітньої галузі «Математика» з урахуванням нових концепцій початкової освіти, світового та європейського досвіду організації освітнього процесу з точки зору можливості застосування новачій в українських умовах;	володіння системою математичних знань, умінь та навичок, які є теоретичними основами побудови змісту початкового курсу математики загалом і окремих його змістових ліній; володіння обчислювальними навичками у виконанні арифметичних дій долавання, віднімання, множення і ділення в множині чисел, у якій розгортається курс початкової математики;	володіти стратегіями математичної комунікації в обсязі, достатньому для фахової діяльності педагога, застосовувати різні способи унаочнення математичної інформації; користуватися професійною, в тому числі й математичною, термінологією та відповідними прийомами спілкування, комунікативно-професійними вміннями і навичками в розв'язуванні комунікативних задач під	організувати й управляти власною математичною діяльністю, відповідати за достовірність, обґрунтованість і вичерпність отримуваних результатів; виявляти здатність до математичної самоосвіти відповідно до професійно-профільованої діяльності; розуміти цінність математичних знань для сучасного гуманітарно розвиненого суспільства, моделювати

	класифікації педагогічних технологій з метою ефективного використання їх в освіті; методичних, психолого-дидактичних засад формування обчислювальної компетентності; методики формування поняття числа та обчислювальної навички; прийомів обчислення та їх класифікації	здатність застосовувати обчислювальні навички й досвід вимірювання величин у практичних ситуаціях; логічно міркувати, виконувати дії за алгоритмом; обґрунтовувати свої дії, знання математичних структур сюжетних задач, способів їх розв'язування, уміння розв'язувати сюжетні задачі всіх видів, що є змістом навчання в ДНЗ; створювати математичні моделі різноманітних ситуацій навколишньої дійсності, що є сюжетами математичних задач; орієнтуватися на площині та в просторі; визначати завдання навчання, виховання і розвитку молодших школярів у різних технологічних системах навчання математики, реалізовувати ідеї компетентного підходу до формування обчислювальної компетентності; правильно вживати математичні терміни;	час викладання математики; формувати моделі (варіанти стійких словосполучень або виразів), що найчастіше застосовуються на заняттях з математики; емоційно забарлювати власне мовлення	мовленнєву поведінку педагога в заданих педагогічних ситуаціях; формувати вміння обстоювати, обґрунтовувати власну думку, позицію, а також ставати на бік співрозмовника й приймати його аргументи
--	--	---	--	--

		"спосіб обчислення" та "прийм обчислення"; установлювати взаємозв'язок у триаді понять "обчислювальні компетенції", "обчислювальні навички", "обчислювальна компетентність"		
технологічна	знання в діяльності освітньої галузі «Технології», знання з техніки обробки матеріалів, технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтва та самообслуговування	вміння використовувати знання з техніки обробки матеріалів, технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтва та самообслуговування; визначати інформаційний складник будь-яких процесів; визначати обсяги даних різного типу в пам'яті ПК; володіти алгоритмами інформаційно-орієнтувальної діяльності обробки навчального матеріалу, поданого як на твердих (друкованих), так і на електронних носіях (у вигляді рисунків, гіпертекстів, мультимедіа та ін.)	використовувати мультимедійні програми на заняттях, поєднувати вербальне й невербальне мовлення, використовувати різні методичні прийоми: пояснення, установка на сприймання перед демонструванням окремих елементів комплексу чи комплексу загалом, бесіда за їх змістом; пояснення (бесіда) за змістом аудіовізуальних засобів; демонстрування окремих частин, фрагментів або кадрів, що чергуються з розповіддю (поясненням); демонстрування (прослуховування), що	виявляти прагнення до опанування новими прийомами роботи з ІКТ; використовувати засоби ІКТ у міжпредметному контексті; використовувати ІКТ для навчального моделювання науково-технічних об'єктів і процесів; підвищувати інтерес та загальну мотивацію навчання завдяки новим формам роботи і причетності до пріоритетного напрямку науково-технічного прогресу; активізувати навчання завдяки використанню привабливих і швидкозмінних форм подання інформації

			супроводжуватися поясненням (синхронним коментуванням); використовувати засоби ІКТ для розв'язування комунікативних і пізнавальних задач у навчально-виховній практиці навчального закладу	
природничо-наукова	знання побудови галузевих стандартів, навчальних програм, критеріїв оцінювання знань із природничих дисциплін; дидактичних та організаційних умов розвитку і саморозвитку дітей; системи роботи над узгодженням нормативної освітньої бази з відповідними документами міжнародного зразка, спрямованими на адаптацію до європейських освітніх стандартів; змісту та вимог до практичних і загальноосвітніх компетенцій освітньо-кваліфікаційних рівнів на різних етапах освіти; перспектив подальшого розвитку методик навчання природничих дисциплін	вміння використовувати засоби інформаційно-комунікаційних, проектних технологій; користуватися знаковою та графічною інформацією; визначати причинно-наслідкові зв'язки в природі; актуалізувати комплексне досягнення шлей навчання дітей з природничих дисциплін; ознайомлювати дітей з практикою здорового й екологічно доцільного способу життя	логічно висловлювати думки, вести діалог та полеміку з використанням методичної термінології	здійснювати поопераційний контроль за ходом виконання навчальних завдань із різною мірою керівництва педагога; інтегрувати та застосовувати здобутий у процесі навчання досвід діяльності та особистісні якості для досягнення певного результату; виявляти здатність і бажання застосувати компоненти інтелектуального розвитку, логіки, моделювання з метою пояснення світу природи
мистецька	знання теорії режисури та майстерності актора, розуміння основних положень системи	вміння зробити композиційний розбір хореографічної	висловлювати власне емоційно-естетичне ставлення до	виявляти здатність до збагачення особистісного художньо-естетичного

	<p>К. С. Станіславського; історії вітчизняної та світової хореографії, драматургії постановки танцю; театральної технології постановки хореографічної композиції; специфіки режисерського аналізу драматургії; хореографічної термінології та літератури за фахом, основних етапів організації постановочного процесу в хореографічному колективі; законів композиції танцю та її складових частин, законів драматургії; комбінацій, етюдів, танцювальних номерів у будь-якому стилі, характері і жанрі за законами композиції та драматургії танцю; способів творчої реалізації своїх ідей на практиці в нерозривному зв'язку із завданнями пропаганди хореографічного мистецтва в Україні; цілей та завдань дисципліни; шляхів розвитку та збагачення методики викладання хореографічно-гурткової роботи; термінології, виражальних засобів хореографічного мистецтва; методики побудови заняття, значення та послідовності</p>	<p>постановки; створити оригінальний (авторський) задум танцювальної постановки; логічно вибудувати хореографічну драматургію; організувати творчий процес хореографічної постановки; працювати з виконавцями (художником, балетмейстером, композитором та ін.); використовувати реквізит та бутафорію; володіти навичками акторського перевтілення; темпометро-ритмічним володінням хореографічною технікою при виконанні танцювальних номерів; м'язовою свободою та імпровізаційним самопочуттям, здійснювати емоційний вплив на глядача; володіти акторськими та режисерськими засобами виразності хореографічної постановки; володіти засобами створення</p>	<p>творця мистецтва на основі осмислення змісту художніх образів, аналізу, інтерпретації; використовувати художньо-образну мову різних видів мистецтва, специфічний мистецький тезаурус в усному мовленні для висловлювання власного емоційно-естетичного ставлення до творів мистецтва; володіти навичками ведення діалогу (дискусії) за змістом художнього твору, творчого самостійного мислення у професійно-педагогічній діяльності в ДНЗ</p>	<p>досвіду через опанування мистецьких знань, творчих умінь та навичок для духовного самовдосконалення та саморозвитку особистості педагога, відчувати відповідальність за збереження, примноження культурної спадщини та виховання поваги до національного мистецтва</p>
--	---	--	---	---

	<p>виконання вправ класичного і народного тренажу біля опори та на середині залу; методики подачі нового матеріалу; методики складання комбінацій; педагогічного досвіду видатних викладачів хореографічного мистецтва; методики підготовки викладача до заняття; можливостей розвитку виконавської майстерності та використання акторської майстерності на гурткових заняттях з хореографії; знання основних етапів і загальних принципів становлення і розвитку української музичної культури та народної музичної творчості у взаємозв'язку із соціальними, ідейними й естетичними концепціями, творчих біографій та музичного матеріалу композиторів, жанрово-стильових особливостей народної музики; теоретичних основ музичного мистецтва, класифікації народних інструментів; особливостей національних традицій, походження обрядів календарного циклу; значення мистецтва хорового диригування для професійного</p>	<p>танцювального образу; володіти прийомами танцювальної постановки, організаційно-творчої роботи в хореографічному колективі; складати танцювальні етюди, сюжетні й безсюжетні танці; працювати над постановкою номерів і театралізованих концертних програм; грамотно працювати з музичним матеріалом і застосовувати його в постановочній роботі; використовувати отриману освіту з композиції постановки танцю в професійній діяльності; виконувати функції організатора колективу, керівника танцювального колективу, педагогічної, лекторської, організаторської діяльності; володіти сучасною методикою навчання; характеризувати основні етапи й загальні принципи розвитку української музичної культури й</p>		
--	--	---	--	--

<p>становлення педагога музичного мистецтва; основ техніки диригування; особливостей хорового співу та хорового виконавства; теоретичних основ вокально-хорової діяльності педагога музичного мистецтва; методів та прийомів роботи з дитячим хором колективом; шляхів формування вокально-хорових навичок; методів розучування хорових творів пісенного матеріалу, хорових творів для дітей; головних етапів історичного розвитку хорового мистецтва в Україні; складових елементів вокально-хорової техніки; вокально-виражальних можливостей різних типів і видів хорів; розташування хорових партій у хорах різних типів і видів; критеріїв добору пісенно-хорового матеріалу для дітей та особливостей роботи над ним на заняттях музичного мистецтва; особливостей створення дитячих різновкових колективів і організації роботи в них; характеристики хорових голосів; нотної грамоти для практичного застосування під час гри на музичному</p>	<p>народної музичної творчості; аналізувати творчість українських композиторів, авторські й народні музичні твори; орієнтуватися в теоретико-методологічних засадах музичного мистецтва; здійснювати музично-теоретичний та історико-стильовий аналіз фольклорних творів; розрізнати музичний матеріал на слух; володіти технікою диригування; читати нескладні хорові партитури а'capella і в супровіді фортепіано; визначати художньо-образний зміст пісень, хорових творів для дітей та втілювати його в процесі диригування; самостійно працювати над хоровою партитурою; розв'язувати музичні, технічні завдання, пов'язані з доббором диригентських засобів для художнього відтворення твору; проявляти творчу ініціативу в інтерпретації музичного образу; аналізувати якість</p>	
--	--	--

<p>інструменти; основних прийомів гри на музичному інструменті; методики поетапного розучування творів, особливостей роботи над звуком, ритмом, динамікою; шляхів подолання технічних труднощів; методики самостійного розучування музичних творів і прийомів роботи над окремими елементами творів; знання частин музичних творів (мотив, фраза); знання основних рис творчості композиторів, основних ознак музичних творів, характеристики епохи (під час вивчення музичних творів, передбачених програмою); стилю виконання творів композиторів різних епох; закономірностей і основ розвитку української та зарубіжної музики; ролі народної музики в історії української культури</p>	<p>хорового звучання; застосовувати різноманітні методи та прийоми роботи з дитячим хором колективом; володіти методикою роботи над пісенним матеріалом, хоровими творами для дітей; характеризувати типи і види хорів, хорові голоси, кількісний склад хорових колективів, розташування хорових груп у хорі; аналізувати специфіку вокально-хорової роботи з дитячим колективом; використовувати основні прийоми і методи розвитку вокально-хорових навичок у дітей; виконувати музичні твори, передбачені програмою з музики; здійснювати самостійний аналіз музичних творів; ілюструвати інструментальні музичні твори різних жанрів та епох, народні і сучасні пісні, а також творчість українських композиторів; організовувати</p>	
---	--	--

		інструментальні ансамблі та оркестри народних інструментів; поєднувати гру на музичному інструменті з іншими музичними дисциплінами; визначати елементи музичної форми (мотив, фраза, період і т. ін.); здійснювати аналіз твору (відомості про композитора та його творчість, форма твору, темп, розмір, динаміка, труднощі в нотному тексті щодо розбору і виконання); самостійно вивчати пієси, пісні; виконувати різні за стилем, формою, жанром твори на високохудожньому рівні; уміти акомпанувати власному співу, створювати супровід до музичних творів; добирати акомпанемент на слух, уміти читати з листа, транспонувати		
психологічна	знання методологічних і методичних проблем соціальної та педагогічної психології; організаційної психології; змісту основних соціально-	розробляти соціально-психологічні технології для розв'язання подальших прикладних проблем; розв'язування	будувати спілкування з дітьми на засадах діалогічності, толерантності,	не допускати проявів професійної деформації та вигорання в професійному саморозвитку;

	психологічних категорій, принципів, концепцій; надбав сучасної психологічної науки та їх запровадження в освітню практику; підходів, методів та прийомів дослідження соціально-психологічних явищ в освітньому середовищі; поняттєво-категорійного апарату курсу; основних закономірностей психічного розвитку, співвідношення природних і соціальних чинників у становленні психіки; розуміння значення волі та емоцій, потреб та мотивів особистості; знання етичних та правових норм, які регулюють взаємини між людьми, ставлення людини до довкілля й суспільства; знання основних особливостей аналізу почерку, зовнішнього вигляду людини; теоретичних і методичних основ сучасних напрямів практичної психології; особливостей роботи практичного психолога з дітьми; концептуальних підходів до вікового розвитку особистості; вікових можливостей засвоєння знань; психолого-педагогічних засобів та стратегій у роботі сім'ї та	конфліктів, набуття соціально-психологічної компетентності у спілкуванні, профілактика девіантної поведінки в дитячому середовищі; попередження синдрому професійного вигорання з-поміж освітніх працівників та ін.; самостійно оперувати психодіагностичними методами, прийомами і техніками для розв'язання прикладних завдань; застосовувати методологію наукових досліджень при вивченні соціально-психологічних явищ в освітньому середовищі та робити на їх основі науково-обґрунтовані правові висновки, а також ефективно використовувати їх на практиці; обирати та правильно застосовувати оптимальні методи дослідження; послідувати теорію з практикою та елементам практичного мислення, установлювати взаємозв'язок між	емпатійності, поваги до особистості, творчого розвитку; фіксувати здобутки й недоліки особистісного саморозвитку, розробляти індивідуально-корекційні програми підвищення якості процесу саморозвитку й самовдосконалення; володіти навичками конструювання прямого і зворотного зв'язку, уміннями долати психологічні бар'єри в педагогічній діяльності	рефлексивно ставитись до себе як суб'єкта комунікації та взаємодії, не допускати дотримання авторитарного стилю, маніпулятивних технік у стосунках з дітьми дошкільного віку
--	--	---	--	--

	<p>ДНЗ, причин та закономірностей виникнення вікових криз, шляхів їх подолання засобами навчання і виховання; особливостей розвитку мови; особливостей фізичного розвитку, моторики та їх значення в розвитку психіки дитини, основ тренінгової діяльності в ДНЗ; закономірностей емоційного, когнітивного та особистісного розвитку дітей; основних критеріїв готовності дитини до навчання у школі; усвідомлення особистісно-професійних якостей, самопізнання, самооцінки як підрунтя формування критичного, гуманістично-орієнтованого мислення педагога</p>	<p>особливостями характеру та обличчям людини; установлювати взаємозв'язок між почерком та психічними особливостями людини; спостерігати, помічати дрібні деталі, що дають важливу оперативну інформацію; аналізувати емоційні стани, явища, розрізняти особливості емоційних проявів у нормі, патології; досліджувати емоційні стани та процеси, забезпечувати неперервний та ефективний процес соціалізації; спрямовувати мотиваційну сферу дитини адекватно до завдань навчання та виховання, урахувавши вік та соціальну ситуацію розвитку, здійснювати психолого-педагогічний супровід обдарованості, урахувавши провідну діяльність дітей, сенситивні періоди, критерії розвитку; визначати психологічні симптоми криз вікового</p>	
--	--	---	--

	<p>розвитку та надавати базову психологічну допомогу (рекомендації батькам (опікунам), для їх успішного подолання, здійснювати психолого-педагогічний патронаж розвитку пізнавальних здібностей дітей; оперувати та використовувати у власній науково-педагогічній діяльності елементи психологічного тренінгу, основні поняття і категорії вікової психології; здійснювати психолого-педагогічну профілактику та корекцію девіантної поведінки в дошкільному віці; діагностувати навчальне та професійне перевантаження, стрес, депресію та забезпечувати їх подолання; визначати готовність дитини до навчання в школі та засвоєння знань, вироблення умінь і навичок на певному віковому етапі; використовувати психодіагностичні методики в роботі з</p>	
--	--	--

		дїтьми		дїтьми
педагогічна	знання місця і значення педагогіки в системі психолого-педагогічних наук; шлях і завдань навчання у ВНЗ; історія виникнення та розвитку вітчизняної і зарубіжної вищої школи; основоположних державних нормативних документів про функціонування вищої освіти в Україні; новітніх педагогічних технологій; основ педагогічної майстерності; закономірностей, принципів, форм, методів та інших компонентів навчально-виховного процесу у ВНЗ; особливостей організації цілісного педагогічного процесу в початковій школі, способів реалізації творчого середовища; ролі проектної технології в організації педагогічного середовища, сучасних технологій організації навчального й виховного процесів у ДНЗ; критеріїв добору, принципів структурування змісту навчального курсу; міжпредметних зв'язків методик викладання педагогіки з іншими дисциплінами;	уміння застосовувати набуті знання в реальному навчально-виховному процесі; володіти основними навичками проведення занять у вищому навчальному закладі; критично осмислювати негативні явища у вищих навчальних закладах, організувати власну діяльність у навчальному закладі та навчальний процес з конкретної навчальної дисципліни; організувати розвивальне навчальне середовище в педагогічному процесі ДНЗ; використовувати проектну технологію в майбутній професійній діяльності; планувати структуру, зміст, процесу організації лекцій, практично-семинарського заняття; укладати лекційні тексти за передбаченою схемою, планом, творчо проводити семінарські, практичні заняття, добирати оптимальні	фіксувати здобутки й недоліки особистісного саморозвитку, розробляти індивідуально-корекційні програми підвищення якості процесу саморозвитку й самоудосконалення, володіти навичками конструювання прямого і зворотного зв'язку, уміннями долати психологічні бар'єри в педагогічній діяльності; виробляти стійку потребу в систематичному спілкуванні з дітьми в найрізноманітніших сферах; отримувати емоційне задоволення на всіх етапах спілкування; уміння долати конфлікти під час спілкування; долати комунікативні бар'єри; володіти технологією організації діалогу; володіти методами переконання і навіювання у процесі педагогічної комунікації; застосовувати комунікативні знання,	здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням професійної етики, аналізувати та впроваджувати у власну діяльність теоретично обґрунтовані положення найсучаснішого педагогічного досвіду; застосовувати методи, прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів (бесіда, діалог, дискусія, мозкова атака, сюжетно-рольова гра, робота в групах тощо); аналізувати, проектувати та моделювати новітні технології організації навчального і виховного процесів у ДНЗ, використовувати їх елементи у власній педагогічній діяльності; моделювати педагогічну діяльність педагогів, діагностувати і вимірювати рівні професіоналізму,

	інтерактивних методів навчання студентів; форм організації навчання студентів; норм, критеріїв оцінювання знань, умінь студентів; специфіки застосування новітніх освітніх технологій у вищій школі; особливостей організаторської, координаційної та управлінської діяльності у вищому навчальному закладі; психологічних особистісних якостей викладача ВНЗ, професійних вимог до нього; особливостей професійної діяльності викладача ВНЗ; закономірностей розвитку особистості педагога і чинників, що сприяють ефективності професійної діяльності, авторитету, результативності й цінності педагогічної праці; соціальних функцій професії педагога; метода контролю й оцінювання праці педагога; теоретико-методологічних засад впровадження інклюзивної освіти в Україні; особливостей навчання й виховання дітей з особливими освітніми потребами; досвіду зарубіжних	форми та методи педагогічної діяльності; застосовувати сучасні освітні технології; забезпечувати розвивальну, координаційну, управлінську функції викладача ВНЗ; здійснювати саморозвиток, самоосвіту, самовиховання, самоорганізацію; застосовувати адаптивні методики викладання й стандартизованого оцінювання в інклюзивному процесі; налагоджувати педагогічне співробітництво з батьками дітей, котрі потребують інклюзивного навчання, уміння проектувати, організувати, оцінювати, коригувати навчально-виховний процес; розв'язувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці ДНЗ, на основі сформованих знань про	навички, установки, стратегії й тактики комунікативної поведінки; урахувати гендерні аспекти спілкування; володіти мовним, мовленнєвим етикетом; використовувати невербальне мовлення; володіти високою мовною культурою	організувати навчально-виховний процес, прогнозувати хід і результат його розвитку; аналізувати педагогічні ситуації і педагогічні задачі, визначати аспекти педагогічного втручання в конфлікт; імітувати ситуації педагогічного спілкування; прогнозувати ідеальну модель творчого педагога; проектувати та моделювати ідеї щодо організації творчого середовища навчально-виховного процесу; розробляти індивідуальні навчальні плани та програми для дітей з особливими освітніми потребами з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку; використовувати ефективні соціально-педагогічні стратегії взаємодії з різнопрофільними фахівцями й батьками дітей з особливими потребами; запобігати упередженому ставленню однолітків і педагогів
--	--	--	--	--

<p>країн з упровадження інклюзивного навчання в ДНЗ; основних положень щодо організації педагогічного процесу за умов інклюзивного навчання; методик викладання та диференційованого оцінювання навчальних досягнень і розвитку дітей з особливими освітніми потребами; технологій налагодження педагогічної співпраці з батьками дітей із особливими освітніми потребами, психологом, соціальним педагогом, медичним працівником та іншими; типових проблем і труднощів, що виникають у процесі впровадження інклюзивної початкової освіти в Україні; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації; знання про планування, проектування й аналіз виховного процесу як цілісної педагогічної системи, яка включає: мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й</p>	<p>теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання дітей, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; здійснювати виховну діяльність з дітьми; ефективно використовувати виховний потенціал занять з дітьми; <i>організувати</i> навчально-виховну роботу, ураховуючи вікові та індивідуальні особливості дітей; розв'язувати конфліктні ситуації, переключиво висловлювати свої думки створювати сприятливі умови для здорового способу життя дітей; здійснювати діагностику знань, умінь і навичок учнів; використовувати освітні інновації у педагогічній діяльності; застосовувати методологічний інструментарій педагогічного дослідження;</p>		<p>школи до дітей з особливими потребами; створювати морально-психологічний комфорт у класі на засадах суб'єктивної взаємодії, гуманності, милосердя, співпраці; систематично підвищувати професійно-педагогічну кваліфікацію; ставити шлі і формувати завдання педагогічної діяльності</p>
--	---	--	---

<p>вихованців, спрямованість на досягнення відповідних результатів; нормативно-правової бази в галузі освіти, психології, педагогіки і фізіології; характеру і змісту організації, планування та здійснення педагогічної діяльності, спрямованої на фізичний, інтелектуальний, соціальний і духовний розвиток особистості; передового педагогічного досвіду; інтерактивних методів навчання і виховання; тенденцій розвитку освіти в Україні; шляхів пошуку педагогічної і наукової інформації, аналізу літератури, укладання бібліографічного списку; методології дослідження наукової проблеми; підходів, методів, прийомів та принципів дослідження педагогічних явищ; способів добору фактичного та статистичного матеріалу для написання магістерської роботи, опрацювання наукових та інформаційних джерел; напрямів роботи закладу освіти; змісту навчання за певним напрямом підготовки</p>	<p>використовувати знання методології наукових досліджень та робити на їх основі науково обґрунтовані висновки; узагальнювати наукові результати, обґрунтувати їх, давати практичні рекомендації; здійснювати самостійний пошук способів розв'язання практичних завдань, які можуть виникати в ході проведення наукового дослідження; апробувати отримані наукові висновки та узагальнення на практиці; визначати структуру закладу освіти, функції структурних підрозділів; визначати основні напрями вдосконалення роботи і розвитку закладу; розробляти комплексні навчальні завдання; розробляти систему планування та організації навчального процесу, організувати діяльність закладу на підставі науково обґрунтованого планування; визначати рівень навчальних</p>		
---	--	--	--

	або спеціальністю, освітньо-кваліфікаційним рівнем; системи педагогічного контролю ефективності навчання; принципів організації навчально-виховного процесу; основних методів керівництва педагогічною діяльністю закладу освіти; основних положень щодо забезпечення виконання закладом освіти поставлених завдань	досягнень; контролювати та коригувати структуру професійної діяльності викладача		
методична	знання особливостей організації цілісного педагогічного процесу в ДНЗ, способів реалізації творчого середовища; ролі проектно-технології в організації педагогічного середовища; сучасних технологій організації навчального й виховного процесів у ДНЗ; знання в ділянці методик викладання навчальних предметів, освітніх галузей змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти; провідних тенденцій мовної освіти початку XXI століття; нових підходів до модернізації мовної освіти; змісту сучасних концепцій мовної освіти;	уміння ефективно діяти, розв'язувати стандартні та проблемні методичні завдання під час навчання дітей освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом, проводити заняття за різними навчальними комплектами, володіти системою дидактико-методичних знань і умінь з окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності із навчання дітей предмета;	використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня дидактичної культури майбутнього вчителя; логічно висловлювати думки, вести діалог та полілог у процесі навчально-методичної роботи в школі; здійснювати комунікативну взаємодію під час опрацювання нормативного забезпечення початкової освіти, дискутувати щодо змісту документів; спілкуватися з колегами щодо обговорення переваг і недоліків чинного	виявляти готовність до педагогічної творчості, варіативності в організації навчального процесу та оцінюванні його результатів; розвивати педагогічне мислення, творчу активність, самостійно вдосконалювати рівень організації виховного процесу в ДНЗ, виявляти прагнення до самовиховання й саморозвитку своєї особистості; прагнути до розвитку особистісно-професійних якостей та підвищення педагогічної кваліфікації; виявляти прагнення до створення

	особливостей побудови занять навчання української мови з урахуванням нових концепцій мовної освіти; перспектив подальшого розвитку методики навчання української мови в ДНЗ; засад побудови Державного стандарту з математики, навчальної програми та змін у ній, що відбулися відповідно до вимог та запитів суспільства; критеріїв оцінювання знань з математики; особливостей навчання освітньої галузі «Математика» з урахуванням нових концепцій, сутності інноваційних підходів до реалізації завдань початкового трудового навчання дітей, спеціальних теоретико-методичних аспектів проблеми розвитку дітей засобами освітньої галузі «Технологія»; шляхів розв'язання проблеми інтеграції змісту освіти в ДНЗ завдяки використанню можливостей освітньої галузі «Технологія»; теоретико-методичних основ застосування ігрових форм організації навчальної та трудової діяльності дітей; теоретико-методичних основ	володіти методикою навчання дітей математики, української мови тощо, зокрема: організовувати навчальне середовище в педагогічному процесі; використовувати проектну технологію в майбутній професійній діяльності; аналізувати, проектувати та моделювати новітні технології організації навчального і виховного процесів у ДНЗ, використовувати їх елементи у власній педагогічній діяльності; здійснювати рецензію провідних тенденцій мовної освіти в Україні кінця XX – початку XXI століття; критично аналізувати програмові документи з мовної освіти відповідно до нових тенденцій розвитку лінгводидактики; використовувати здобутки сучасної лінгводидактичної науки у проектуванні процесу навчання мови;	навчально-методичного забезпечення викладання предметів у початковій школі; дослухатися думки колеги, обґрунтувати власну думку, логічно висловлювати оцінювальні судження, обґрунтувати власну думку, вести діалог з учнями та батьками, спираючись на нормативні документи, які регламентують результати навчання та критерії їх оцінювання	позитивного іміджу вчителя; прагнути самостійно ухвалювати рішення щодо реалізації в практиці навчання нормативних документів початкової освіти; виявляти готовність знаходити потрібні знання та способи дій для розв'язування завдань оцінювання навчальних досягнень дітей
--	---	---	---	---

	<p>використання форм організації спільної діяльності дітей на уроках праці; засад побудови галузевих стандартів, навчальних програм, критеріїв оцінювання знань з природничих дисциплін, дидактичних та організаційних умов розвитку і саморозвитку дітей; системи роботи над узгодженням нормативної освітньої бази з відповідними документами міжнародного зразка, спрямованими на адаптацію до європейський освітніх стандартів; змісту та вимог до практичних і загальноосвітніх компетенцій освітньо-кваліфікаційних рівнів на різних етапах освіти; перспектив подальшого розвитку методик навчання природничих дисциплін; особливостей побудови форм навчання природничих дисциплін з урахуванням нових концепцій; знання нормативних документів, що регламентують на практиці шкільні завдання навчання предмета/освітньої галузі в ДНЗ; критеріїв оцінювання навчальних досягнень дітей; сучасних освітніх технологій.</p>	<p>здійснювати критичний аналіз сучасного стану навчання української мови в початковій школі в науковій статті; підвищувати професійну компетентність; володіння системою математичних знань, умінь та навичок, які є теоретичними основами побудови змісту початкового курсу математики в цілому і окремих його змістових ліній; складовими математичної компетентності, до складу якої входять обчислювальна (володіння обчислювальними навичками у виконанні арифметичних дій додавання, віднімання, множення і ділення у множині чисел, у якій розгортається курс початкової математики; здатність застосовувати обчислювальні навички й досвід вимірювання величин у практичних ситуаціях), логічна (здатність логічно міркувати, виконувати дії</p>		
--	---	---	--	--

	<p>іновацийних підходів, передового педагогічного досвіду</p>	<p>за алгоритмом, обґрунтовувати свої дії; знання математичних структур сюжетних задач, способів їх розв'язування, уміння розв'язувати сюжетні задачі всіх видів, що є змістом навчання), інформаційно-графічна (знання математичної термінології, уміння користуватися математичною термінологією, знаковою і графічною інформацією), алгебраїчна (володіння алгебраїчними поняттями, які є змістом навчання, уміння створювати математичні моделі різноманітних ситуацій навколишньої дійсності, що є сюжетами математичних задач, здатність до розпізнавання проблем, які розв'язуються із застосуванням математичних методів), геометрична (уміння орієнтуватися на площині та в просторі); розробляти навчально-методичне забезпечення навчально-</p>	
--	---	--	--

		<p>виховного процесу з трудового навчання; розвивати творчі здібності дітей, організувати їх індивідуальну та групову творчу проектну діяльність; здійснювати інтеграцію змісту трудового навчання та математики, образотворчого мистецтва, природознавства, мови і читання тощо; забезпечувати особистісно зорієнтований та диференційований підходи до дітей у процесі початкової трудової підготовки; упроваджувати різноманітні форми організації спільної діяльності дітей у навчально-виховній роботі з праці; використовувати засоби інформаційно-комунікаційних, проектних технологій; користуватися знаковою та графічною інформацією; здійснювати</p>		
--	--	---	--	--

ж

		<p>поопераційний контроль за ходом виконання навчальних завдань із різною мірою керівництва вчителя; актуалізувати комплексне досягнення цілей навчання дітей з природничих дисциплін; ознайомлювати дітей з практикою здорового й екологічно доцільного способу життя, уміння користуватися нормативними документами та реалізувати на практиці цілі й завдання навчання предмета/освітньої галузі в ДНЗ</p>		
професійно-комунікативна	<p>знання про комунікативну професіограму педагога, комунікативні ознаки культури мовлення, мовний, мовленнєвий і спілкувальний етикет, спілкування і комунікацію, функції спілкування; види, типи й форми професійного спілкування, основні зони спілкування, стратегії спілкування, невербальні компоненти спілкування, гендерні аспекти спілкування,</p>	<p>уміння застосовувати комунікативні знання, навички, установки, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з дітьми, батьками, колегами; усвідомлювати та визнавати власні</p>	<p>володіти різними особливостями усного мовлення та невербальними формами спілкування; використовувати теоретичні знання з психології та педагогіки для організації морально-позитивних і комфортних умов в освітньо-професійному середовищі навчального закладу; обирати оптимальні форми й методи</p>	<p>накопичувати індивідуальний досвід застосування прийомів і технік педагогічного спілкування; самомотивація та керування власними емоціями у стосунках із вихованцями, колегами, батьками, організувати ефективну спільну навчально-виховну діяльність і педагогічне спілкування</p>

	<p>комунікативну поведінку, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з дітьми, батьками, колегами; знання про форми вербального професійного спілкування в колективі; знання культури й техніки мовлення, знання в ділянці педагогічної термінології, особливостей налагодження ефективного професійного спілкування педагога (викладача); теоретичних основ педагогіки діалогу як необхідної умови професійного зростання, сутності й багатоманітності моральних стосунків педагога в професійній діяльності; етичних категорій у психолого-педагогічній взаємодії; засобів невербального психолого-педагогічного й наукового спілкування; закономірностей сприймання масової комунікації (преси, радіо, телебачення, кіно, відео тощо) та її впливу на здійснення ефективної взаємодії в</p>	<p>почуття, а також почуття інших суб'єктів навчально-виховного середовища; здатність до самомотивації та керування власними емоціями у стосунках із вихованцями, колегами, батьками, співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами навчально-виховного середовища; за будь-якої педагогічної ситуації орієнтуватися на всіх учасників навчально-виховного середовища, ухвалювати правильні рішення і, як наслідок, досягати поставленої мети навчання та виховання; забезпечити процесуальний бік педагогічного спілкування, володіння технікою педагогічного спілкування із суб'єктами навчально-виховного середовища; володіти змістовим аспектом комунікації, термінологією,</p>	<p>педагогічного діалогу відповідно до індивідуальних можливостей дітей, рівня їхньої підготовки, умов життєдіяльності; урахувати гендерні аспекти спілкування; володіти мовним, мовленнєвим і спілкувальним етикетом; використовувати невербальне мовлення; володіти високою мовною культурою; володіти доцільними формами вербального спілкування, логічно й послідовно висловлювати свої думки під час педагогічного спілкування; створювати позитивну емоційну атмосферу при спілкуванні з дітьми/людьми; весті розгорнутий монолог з фахової проблематики; сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення</p>	
--	--	---	---	--

	<p>педагогічному процесі; теоретичних засад риторики, її ключових понять та риторичних законів, розділів риторики; найкращих надбань ораторського мистецтва минувшини та сучасності; історії риторики, творчого набуtku ораторів Давньої Греції, Риму, становлення і розвитку риторики в Україні; риторичної термінології; засад практичної риторики, побудови публічного виступу (промови); знання про риторичний ідеал; професіограму оратора; мовленнєву культуру промовця; поемічне мистецтво; основні жанри ораторського мистецтва</p>	<p>мовленнєвими конструкціями, що притаманні всім предметам, визначеним навчальним планом початкової школи, та здатність до розв'язання певного кола питань у конкретній ситуації педагогічної діяльності педагога, обирати оптимальні способи психолого-педагогічного спілкування вчителя (викладача); спрямовувати майбутніх магістрів до педагогічної творчості, самостійності, дослідницької діяльності в аспекті використання технологій педагогіки діалогу; володіти всіма жанрами ораторського мистецтва, поемічним мистецтвом, мовленнєвою культурою; виробити власний ораторський стиль; виголошувати промову з використанням невербальних прийомів впливу на аудиторію; чинити риторичний аналіз тексту; застосовувати численні прийоми</p>		
--	---	---	--	--

